

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupíčkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **J. E. H.**, zastoupen Mgr. Pavlínou Malíkovou, advokátkou se sídlem Kopeckého sady 152/15, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 1. 2021, č. j. 60 Az 56/2020 - 52,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 1. 2021, č. j. 60 Az 56/2020 - 52, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Odměna ustanovené advokátky Mgr. Pavlínou Malíkovou **se určuje** částkou 6 800 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 11. 11. 2020, č. j. OAM-603/DS-PR-D06-2020, rozhodl žalovaný podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“) o tom, že státem příslušným k přijetí žalobce zpět je Spolková republika Německo (dále též „Německo“). Zároveň vyslovil, že toto rozhodnutí je v souladu s § 11 odst. 2 vět druhé zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“) rozhodnutím podle § 25 písm. i) zákona o azylu z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. b) téhož zákona. Žalovaný poukázal na to, že

žalobce byl zadržen při nelegálním pobytu v České republice a ze systému EURODAC bylo zjištěno, že dne 1. 2. 2016 podal žádost o mezinárodní ochranu v Německu.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou Krajský soud v Plzni (dále též „krajský soud“) výše uvedeným rozsudkem zamítl. Nepřisvědčil žalovanému, že Česká republika nemohla být příslušná k vyřízení věci žalobce. Podle čl. 24 odst. 4 nařízení Dublin III měl žalovaný v případě žalobce k dispozici dvě alternativní cesty. Mohl požádat Německo o přijetí žalobce zpět, nebo mohl provést řízení o jeho navrácení. Žalovaný je přitom povinen odůvodnit, že pro jím zvolenou cestu byly splněny příslušné podmínky. Není však povinen zdůvodnit, proč nezvolil druhou alternativu. Těmto požadavkům napadené rozhodnutí dostalo. Německo žádost o přijetí žalobce zpět přijalo, Česká republika tak nemohla sama provést řízení o jeho navrácení. Žalovaný se přitom při úvahách, zda žalobce předat zpět do Německa, po právu zabýval zájmy rodiny žalobce pouze omezeně. Předání žalobce totiž může mít pouze faktický dopad na jeho děti, neboť z ničeho není zřejmé, že by ve výsledku bylo nutně a nepominutelně spojeno s navazující změnou jejich právního postavení. Ani právní úprava nepředpokládá, že by žalovaný musel přihlédnout k nejlepšímu zájmu dětí. U cizince, který založil svůj rodinný život v České republice s vědomím, že je jeho pobyt neoprávněný, nadto může dojít k nepřiměřenému zásahu do práv podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod pouze výjimečně. Tím spíše se o takový zásah nejedná v případě prostého předání žalobce na území Německa, které bude vést řízení o jeho navrácení, v němž případně zohlední žalobcovy osobní a rodinné vazby. Žalovaný na základě konkrétních skutkových okolností správně hodnotil, že samotným předáním do Německa neutrpí právem chráněný rodinný život žalobce nepřiměřeně. Žádné výjimečné okolnosti nejsou dány. Družka žalobce věděla, že není oprávněn pobývat v České republice, neuvedla jej jako otce z důvodu čerpání sociálních výhod, sama jej po hádce ohlásila na policii a o průběh správního řízení se nezajímala.

III.

[3] Proti rekapitulovanému rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Uvedl, že se nejedná o konečné rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, a proto na ně nelze aplikovat institut nepřijatelnosti. Stěžovatel ostatně v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany ani nepodal. Podle stěžovatele žalovaný aplikoval postup podle čl. 24 odst. 4 nařízení Dublin III chybně, neboť neověřil, jak bylo o jeho azylové žádosti rozhodnuto. Nezjistil tedy řádně skutečný stav věci pro další aplikaci nařízení Dublin III. S ohledem na skutečnosti zjištěné v řízení pak překročil rovněž meze svého uvážení při volbě cesty, kterou čl. 24 odst. 4 nařízení Dublin III nabízí. Nezvážil totiž dostatečně nejlepší zájem dítěte. Stěžovatel se vymezil proti posouzení krajského soudu, že by rozhodnutí o předání nezasáhlo do právního postavení jeho nezletilé dcery. Fakticky minimálně zprostředkovaně zasáhne do jejího základního práva na péči obou rodičů a práva vyrůstat v prostředí, kde se na výchově oba rodiče podílí. Žalovaný proto měl při své volbě cesty dle čl. 24 odst. 4 nařízení Dublin III zhodnotit individuální poměry stěžovatele a zvážit

pokračování

dopady zvolené cesty do jeho základních lidských práv a svobod z hlediska přiměřenosti. Předáním stěžovatele do Německa dojde k zásadnímu zpřetrhání rodinných vazeb v České republice, přičemž Německo nebude mít žádný důvod tyto vazby v řízení o navrácení zohledňovat. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na správní spis, své rozhodnutí a rozsudek krajského soudu, s nímž se ztotožnil. Námitky stěžovatele označil za nedůvodné. Otázce jeho soukromého a rodinného života byla věnována dostatečná pozornost, avšak žalovaný ani soud nedospěli k závěru, že by předání stěžovatele do Německa bylo natolik nepřiměřené, že by k němu nemělo dojít. Rozhodnutí jsou plně v souladu se zákonem. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, příp. zamítl.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Nejvyšší správní soud předesílá, že v posuzované věci je třeba zvážit aplikovatelnost institutu přijatelnosti upraveného v § 104a s. ř. s. (ve znění do 31. 3. 2021), neboť tento dopadá na kasační stížnosti proti rozhodnutím krajských soudů, kterými se končí řízení o žalobách proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ve věci mezinárodní ochrany (srov. usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 21. 1. 2015, č. j. 9 Azs 66/2014 - 69). Žalovaný přitom ve výroku svého rozhodnutí vyslovil, že se jedná o rozhodnutí podle § 25 písm. i) zákona o azylu z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. b) téhož zákona, tj. že se jím zastavuje řízení v České republice. Žalované rozhodnutí tedy představuje konečné rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ve smyslu § 2 odst. 1 písm. e) zákona o azylu podléhající aplikaci § 104a s. ř. s. Shodně ostatně postupoval Nejvyšší správní soud rovněž ve věci vedené pod sp. zn. 2 Azs 328/2020, kde předmětem přezkumu bylo rovněž rozhodnutí žalovaného o předání cizince.

[7] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje. O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se krajský soud při hodnocení věci dopustil pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud totiž věc stěžovatele posuzoval optikou právní úpravy (čl. 24 odst. 4 nařízení Dublin III), podle níž žalovaný nepostupoval. Z rozsudku krajského soudu však není zřejmé, zda příp. z jakých důvodů má za to, že žalovaný postupoval podle nesprávné právní úpravy a - pokud k takovému závěru skutečně dospěl - jaký vliv měl případný nesprávný postup žalovaného na zákonnost jeho rozhodnutí. Z uvedeného důvodu vyhodnotil Nejvyšší správní soud kasační stížnost nejen jako přijatelnou, ale i jako důvodnou.

[9] Žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 11. 11. 2020 o tom, že státem příslušným k přijetí stěžovatele zpět je Německo. Vycházel ze zjištění, že stěžovatel podal dne 1. 2. 2016 v Německu žádost o azyl (která byla dne 5. 10. 2017 zamítnuta, viz přípis Bundesamt für Migration und Flüchtlinge ze dne 6. 10. 2020). Zároveň obdržel dne 12. 10. 2020 od policie informaci o tom, že stěžovatel byl na území České republiky zajištěn z důvodu jeho neoprávněného pobytu na území. O udělení mezinárodní ochrany na území České republiky stěžovatel nepožádal. Žalovaný tak konstatoval, že byly splněny podmínky pro postup podle čl. 24 odst. 1 nařízení Dublin III, podle něhož platí, že *[p]okud se členský stát, na jehož území se osoba podle čl. 18 odst. 1 písm. b), c) nebo d) zdržuje bez povolení k pobytu a v němž nebyla podána žádná nová žádost o mezinárodní ochranu, domnívá, že je příslušný jiný členský stát v souladu s čl. 20 odst. 5 a čl. 18 odst. 1 písm. b), c) nebo d), může tento jiný členský stát požádat o přijetí této osoby zpět*. Jelikož dne 26. 10. 2020 obdržel žalovaný přípis, jímž Německo uznalo svou příslušnost, a žalovaný neshledal existenci překážek, které by přemístění stěžovatele do Německa bránily a ani důvod pro postup podle čl. 17 nařízení Dublin III, rozhodl o předání stěžovatele do Německa.

[10] Přestože tedy žalovaný na straně 3 v druhém odstavci výslovně uvedl, že postupoval právě podle čl. 24 odst. 1 nařízení Dublin III, posuzoval krajský soud, zda byl jeho postup v souladu s čl. 24 odst. 4 téhož nařízení. Podle něj platí, že *[p]okud osoba uvedená v čl. 18 odst. 1 písm. d) tohoto nařízení, jejíž žádost o mezinárodní ochranu byla zamítnuta konečným rozhodnutím v jednom členském státě, se nachází bez povolení k pobytu na území jiného členského státu, může posledně jmenovaný členský stát buď požádat druhý členský stát o přijetí dotčené osoby zpět, nebo provést řízení o navrácení v souladu se směrnicí 2008/115/ES. Pokud se uvedený členský stát rozhodne požádat druhý členský stát o přijetí dotčené osoby zpět, pravidla podle směrnice 2008/115/ES se nepoužijí*. Krajský soud nicméně nijak nevysvětlil, zda tedy shledal v postupu žalovaného podle čl. 24 odst. 1 nařízení Dublin III pochybení, a proč případně takové pochybení dle krajského soudu nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného. Zabýval se toliko tím, zda žalovaný řádně zdůvodnil splnění podmínek pro postup podle čl. 24 odst. 4 nařízení Dublin III a zda byl povinen v rámci úvahy o volbě konkrétní cesty podle čl. 24 odst. 4 tohoto nařízení zohlednit nejlepší zájem dítěte a přiměřenost rozhodnutí o předání do rodinného a soukromého života stěžovatele. V obou otázkách dal za pravdu žalovanému. Pokud však žalovaný postupoval pouze podle čl. 24 odst. 1 nařízení Dublin III, zjevně se splněním podmínek podle čl. 24 odst. 4 téhož nařízení nezabýval, resp. žádnou úvahu o volbě cesty ve smyslu uvedeného stanovení ani implicitně nečinil. Je pravdou, že žalovaný se v závěru rozhodnutí vyslovil i k soukromým a rodinným poměrům stěžovatele a hodnotil, zda tyto mají mít vliv na jeho rozhodnutí. Stalo se tak ovšem toliko v rámci jeho úvahy, zda aplikovat čl. 17 nařízení Dublin III

pokračování

(přestože sám žalovaný konstatoval, že stěžovatel žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice nepodal, protože postupoval podle čl. 24 nařízení Dublin III, který dopadá právě na případy, kdy nebyla podána nová žádost o mezinárodní ochranu v dožadujícím členském státě). Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že to byl stěžovatel, kdo v žalobě učinil předmětem přezkumu otázku, zda žalovaný při postupu podle čl. 24 odst. 4 nařízení Dublin III překročil meze správního uvážení. Jestliže však krajský soud bez dalšího takto vymezený předmět přezkumu přijal, aniž by se vypořádal s tím, že žalovaný podle uvedeného ustanovení ve věci nepostupoval, a jaké to má případně na jeho rozhodnutí dopady, je jeho rozsudek nesrozumitelný.

[11] Z uvedeného vyplývá, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný, a proto jej Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, v němž bude soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Především tedy přezkoumatelným způsobem vysvětlí, jak na půdorysu žalobních námitek nahlíží na postup žalovaného opřený o čl. 24 odst. 1 nařízení Dublin III.

[12] Krajský soud současně v novém rozhodnutí rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud ustanovil stěžovateli usnesením ze dne 2. 3. 2021 zástupkyni Mgr. Pavlínu Malíkovou, advokátku, jejíž odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí stát. Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za dva úkony právní služby, kterými jsou převzetí a příprava zastoupení a sepsání kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Za jeden úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupkyně stěžovatele uvedla, že není plátcem DPH; za dva úkony právní služby jí tedy náleží celkem 6 800 Kč. Tuto částku jí Nejvyšší správní soud vyplatí do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. července 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu